

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/108/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320011511
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2320011511.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Pavla Macháča a členov senátu JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Dušana Szabó, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. X. septembra XXXX v C., trvalé bydlisko C., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Leopoldov, pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b), písm. g), ods. 2 písm. b) Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.), o odvolaní obžalovaného voči rozsudku Okresného súdu Galanta zo 6. apríla 2022, č. k. 31T/154/2020-121, na verejnom zasadnutí konanom 15. novembra 2022 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného A. B. z a m i e t a.

odôvodnenie:

Okresný súd Galanta (ďalej len okresný súd) rozsudkom zo 6. apríla 2022, č. k. 31T/154/2020-121, uznal obžalovaného A. B. (ďalej len obžalovaný) za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b), písm. g), ods. 2 písm. b) Tr. zák. spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 14.07.2020 v čase okolo 3.05 hod. po vzájomnej dohode s D. E. (odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Galanta sp. zn. 31T/154/2020) preliezol 2 m vysoké betónové oplotenie areálu zberného dvora v Sereďi na Cukrovárskej ulici, odkiaľ zobral rôzny elektroodpad a kovy v celkovej hmotnosti 60 kg, ktoré naložil do 6 vriec a prehodil cez oplotenie von zo zberného dvora, odkiaľ ich D. E. odniesol do motorového vozidla Škoda Felícia, čím spôsobili vlastníkovi Mestu B. škodu vo výške 3 €, pričom bol rozhodnutím Obvodného oddelenia PZ Šoporňa č. bloku 12100937 dňa 19.04.2020 postihnutý za priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a trestným rozkazom Okresného súdu Galanta sp. zn. 0T/272/2019 zo dňa 31.10.2019, právoplatný toho dňa, odsúdený za prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Trestného zákona.

Okresný súd za to obžalovaného odsúdil podľa § 212 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 4 a § 41 ods. 1 Tr. zák., s poukazom na § 36 písm. l), § 37 písm. h), písm. m) a § 42 ods. 1 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok a 4 (štyri) mesiace, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Súčasne podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil výrok o treste uloženom obžalovanému trestným rozkazom Okresného súdu Trnava z 25. marca 2021, sp. zn. 0T/59/2021, ako aj ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Zároveň mu okresný súd podľa § 42 ods. 2 a § 61 ods. 2 Tr. zák. uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu v trvaní 4 (štyri) roky. Podľa § 76 ods. 2 a § 78 ods. 1 Tr. zák. mu okresný súd uložil aj ochranný dohľad v trvaní 1 (jeden) rok a podľa § 77 ods. 2 Tr. zák. s poukazom na § 51 ods. 3, ods. 4 Tr. zák. mu počas trvania ochranného dohľadu uložil príkaz zamestnať sa alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie. O škode rozhodol okresný súd tak, že podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenému Mesto Sereď, IČO: 00 306 169, sídlo Námestie republiky 1176/10, Sereď, sumu 3 €.

Okresný súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že hlavné pojednávanie vykonal v neprítomnosti obžalovaného pri splnení podmienok podľa § 252 ods. 2, ods. Tr. por., keďže mal za to, že vec možno spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť aj bez prítomnosti obžalovaného, ktorému bola riadne doručená obžaloba 8. marca 2021 a predvolanie na hlavné pojednávanie 10. marca 2022, mal v prípravnom konaní pred orgánom činným v trestnom konaní na výsluchu 19. novembra 2020 možnosť vyjadriť sa ku skutku, ktorý je predmetom obžaloby, boli dodržané ustanovenia o vyšetrowaní, obžalovaný bol upozornený dňa 19. novembra 2020 na možnosť preštudovať spis a urobiť návrhy na doplnenie vyšetrowania a bol na možnosť vykonať hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti upozornený v predvolaní na hlavné pojednávanie, pričom podaním doručeným 18. marca 2022 výslovne požiadal o vykonanie hlavného pojednávania v neprítomnosti.

Okresný súd ďalej výrok o vine odôvodnil tým, že z výpovede obžalovaného, spoluobvineného, svedka ako i kamerových záznamov bolo preukázané, že obžalovaný prekonal oplotenie areálu zberných surovín z ktorého odcudzil elektroodpad, pričom bol predtým za takýto čin odsúdený a za obdobný čin postihnutý. Skutok tak, ako je uvedený vo výrokovej časti rozsudku, sa stal, spáchal ho obžalovaný a tak svojim protiprávnym konaním naplnil zákonné znaky trestného činu. Okresný súd nezistil nepatrnú závažnosť konania a vylúčil použitie špecifického materiálneho korektívu podľa § 10 ods. 2 Tr. zák. (R 23/2008) vzhľadom na doterajší život obžalovaného a jeho trestnú minulosť, ako i úmyselné konanie.

K výroku o treste okresný súd uviedol, že obžalovaný spáchal súdený trestný čin skôr, ako mu bol doručený trestný rozkaz vo veci Okresného súdu Trnava sp. zn. 0T/59/2021, preto mu uložil súhrnný trest pri zrušení výroku o treste v uvedenom trestnom konaní. Po spáchaní trestného činu mu boli doručené aj trestné rozkazy Okresného súdu Galanta sp. zn. 0T/92/2021 a 0T/98/2021, ktorými sa mu však ukladali samostatné tresty za skutky spáchané po doručení trestného rozkazu Okresného súdu Trnava sp. zn. 0T/59/2021, čiže súbeh medzi týmito a predmetným skutkom bol prerušený doručením trestného rozkazu Okresného súdu Trnava z 25. marca 2021, sp. zn. 0T/59/2021 (R 52/1971).

Okresný súd ďalej dôvodil tým, že mohol obžalovanému uložiť súhrnný trest odňatia slobody za spáchanie 2 prečinov v zákonnej sadzbe za trestný čin z nich najprísnejšie trestný, ktorým je prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 Tr. zák., a to od v rozpätí 6 mesiacov až 3 roky. U obžalovaného zistil jednu poľahčujúcu okolnosť - priznal sa k spáchaniu trestných činov a úprimne ich oľutoval a dve priťažujúce okolnosti - spáchal viac trestných činov a bol už za trestný čin odsúdený. Pri prevahe priťažujúcich okolností sa dolná hranica trestnej sadzby zvýšila o jednu tretinu rozdielu hornej a dolnej hranice trestnej sadzby na 1 rok a 4 mesiace. Okresný súd ďalej uviedol, že musel v zmysle § 42 ods. 2 Tr. zák. ukladať trest nie miernejší ako trest uložený trestným rozkazom Okresného súdu Trnava sp. zn. 0T/59/2021, ktorým je nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov a trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel každého druhu v trvaní 4 roky, pričom vzhľadom na priznanie obžalovaného, ako aj na závažnosť a rozsah trestnej činnosti, bol okresný súd toho názoru, že uloženie trestu na spodnej hranici zvýšenej trestnej sadzby je postačujúce na dosiahnutie účelu trestu. Keďže obžalovaný bol v posledných 10 rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin vo veci Okresného súdu Galanta sp. zn. 3T/25/2012, zaradil ho okresný súd na výkon trestu do ústavu so stredným stupňom stráženia. Dodal, že v rámci súhrnného trestu uložil v zmysle § 42 ods. 2 Tr. zák. aj trest zákazu činnosti, ktorý bol uložený skorším rozhodnutím zrušeným vo výroku o treste. Uloženie ochranného dohľadu v trvaní 1 roka okresný súd odôvodnil tým, že obžalovaný už bol za trestný čin krádeže v minulosti vo výkone trestu odňatia slobody uložený Okresným súdom Galanta sp. zn. 1T/16/2000, 1T/117/2001, 1T/96/2008 a Okresným súdom Nitra sp. zn. 5T/123/2006. Zároveň mu v rámci ochranného dohľadu uložil povinnosť zamestnať sa, ktorá napomôže jeho zaradeniu do riadneho života a zamedzí v páchaní trestnej činnosti.

Výrok, ktorým okresný súd zaviazal obžalovaného k náhrade škody, okresný súd odôvodnil tým, že v rámci adhézneho konania rozhodol o riadne a včas uplatnenom nároku poškodeného, keďže jeho výška bola v konaní riadne preukázaná.

Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní a poučení o opravnom prostriedku sa prokurátor vzdal práva na podanie odvolania.

Obžalovanému, ktorý nebol osobne prítomný pri vyhlásení rozsudku, bolo písomné vyhotovenie rozsudku doručené poštou do vlastných rúk 22. júna 2022.

Obžalovaný voči rozsudku podal odvolanie osobitným písomným podaním doručeným okresnému súdu 27. júna 2022.

V odvolaní uviedol, že „skutok sa nestal tak, ako ho opisuje obžaloba a bol by veľmi rád, keby krajský súd preskúmal aj kamerové záznamy, keďže on je presvedčený, že sa nezakladajú na pravde a keby bol krajský súd taký dobrý a mohol by vidieť tie kamerové záznamy.“ Ďalej vo svojom odvolaní uviedol,

že „...zároveň Vás chcem informovať, že celý tento priestupok, za ktorý mu bola uložená pokuta 20 € bude medializovať.

Prokurátor sa k písomne odôvodnenému odvolaniu obžalovaného nevyjadril.

Spisový materiál bol Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) riadne predložený na rozhodnutie o odvolaní obžalovaného 5. augusta 2022.

Za účelom prejednanía odvolania obžalovaného nariadil krajský súd termín verejného zasadnutia na 15. novembra 2022, ktorého sa zúčastnila prokurátorka krajskej prokuratúry, obhajca obžalovaného a obžalovaný. Poverený zamestnanec poškodeného súhlasil s konaním verejného zasadnutia v jeho neprítomnosti a súčasne oznámil, že obžalovaný škodu 3 € k 14. novembru 2022 nezaplatil. Dokazovanie krajský súd nedopíňal, nakoľko v tomto smere žiadne návrhy neboli. V rámci konečných návrhov prokurátorka navrhla odvolanie obžalovaného zamietnuť v zmysle § 319 Tr. por. ako nedôvodné. Obhajca obžalovaného navrhol, aby bol obžalovanému uložený primeraný trest odňatia slobody vzhľadom k tomu, že sa ku skutku priznal v rámci prípravného konania. Obžalovaný žiadal, aby mu bol do výkonu trestu odňatia slobody započítaný aj trest, ktorý už dostal na predchádzajúcom verejnom zasadnutí a aj tresty, ktoré aktuálne vykonáva. Dodal, že je mu to ľúto.

Podľa § 315 Trestného poriadku, o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku, odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

- a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo
- c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podal obžalovaný ako oprávnená osoba, proti výrokom, proti ktorým odvolanie podať mohol a urobil tak v zákonom stanovenej lehote, preskúmal postupom podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, by krajský súd prihliadal len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu krajský súd zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Ku konaniu a k výroku o vine

Pokiaľ ide o konanie, ktoré rozhodnutiu predchádzalo, obžalovaný mu v odvolaní konkrétne procesné pochybenia nevytýkal. Krajský súd sa preto v rámci odvolacieho prieskumu zameril len na také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., avšak také chyby nezistil.

Hlavné pojednávanie sa správne konalo v neprítomnosti obžalovaného, keď aj krajský súd je toho názoru, že túto trestnú vec bolo možné spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť aj bez prítomnosti obžalovaného na hlavnom pojednávaní, súčasne boli splnené aj všetky ostatné zákonné podmienky predpokladané ust. § 252 Tr. por. a uvedeného postupu sa nakoniec domáhal aj samotný obžalovaný.

Pokiaľ ide o dokazovanie, krajský súd prieskumom zistil, že okresný súd postupoval v procese dokazovania v súlade s Trestným poriadkom, keď aj bez súhlasu obžalovaného (§ 252 ods. 5 Tr. por.) prečítal zápisnice o výsluchu obžalovaného a svedkov F. a G. z prípravného konania. Rovnako správne podľa § 269 Tr. por. oboznámil čítaním listinné dôkazy a podľa § 270 ods. 2 Tr. por. prehrál kamerové záznamy.

Jediné pochybenie, ktoré v procese dokazovania krajský súd identifikoval, bolo prečítanie výpovede spoluobvineného D. E. z prípravného konania. Túto výpoveď nebolo možné na hlavnom pojednávaní oboznámiť čítaním, nakoľko postavenie D. E. sa medzičasom zmenilo zo spoluobvineného na svedka, ku

ktorej skutočnosti došlo 17. marca 2021, kedy nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť trestný rozkaz okresného súdu vydaný v tejto trestnej veci vo vzťahu k jeho osobe. Od 17. marca 2021 tak mohol D. E. v tejto trestnej veci vystupovať ďalej už len v procesnom postavení svedka, z ktorého dôvodu je vylúčené, aby súd na hlavnom pojednávaní čítal jeho výpoveď z prípravného konania, ktorú realizoval v procesnom postavení spoluobvineného. Z prezentovaných dôvodov bolo potrebné tento dôkaz zo štruktúry dôkazov vylúčiť.

Napriek vyššie uvedenému existuje voči obžalovanému naďalej dostatok usvedčujúcich dôkazov, predovšetkým jeho vlastná výpoveď z prípravného konania, v ktorej sa ku skutku priznal a opísal okolnosti prípadu, ďalej výpovede svedkýň F. a G. z prípravného konania, no hlavne kamerové záznamy, ktoré detailne zachytávajú priebeh skutku. Ani krajský súd tak nemá žiadne pochybnosti o tom, že žalovaný skutok sa stal spôsobom opísaným v skutkovej vete výroku o vine a že ho spáchal obžalovaný spoločne s už odsúdeným D. E..

Okresný súd zistený skutkový stav aj správne právne posúdil ako prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b), písm. g), ods. 2 písm. b) Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák., keďže si obžalovaný spoločným konaním prisvojil cudziu vec tým, že sa jej zmocnil, čin spáchal vlámaním a už bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý a v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin aj odsúdený. Rovnako správne sa okresný súd venoval v odôvodnení napadnutého rozsudku aj materiálnemu korektívu podľa § 10 ods. 2 Tr. zák. a správne dospel k záveru, že závažnosť súdeného prečinu krádeže je vyššia ako nepatrná.

V podrobnostiach potom krajský súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku bez potreby vecne správne argumenty okresného súdu na tomto mieste opakovať. Súčasne krajský súd na tomto mieste pripomína, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, preto je nadbytočné, aby krajský súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery okresného súdu. Tiež platí, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument odvolateľa, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutia o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov napadnutého rozsudku, ktorý sa preskúmava v odvolacom konaní.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky obžalovaného vo vzťahu k výroku o vine, tieto vyhodnotil krajský súd ako nedôvodné.

Pokiaľ obžalovaný namietal, že on skutok nespáchal, k tomu krajský súd uvádza, že jeho vina bola vykonaným dokazovaním bezpečne preukázaná, čo je zdôvodnené vyššie v texte.

Pokiaľ obžalovaný ďalej namietal, že chce vidieť kamerové záznamy, k tomu krajský súd uvádza, že obžalovaný mal možnosť zúčastniť sa hlavného pojednávania, kde sa okrem iných dôkazov vykonal aj predmetný kamerový záznam jeho prehratím, no tohto práva sa svojou neúčastou výslovne vzdal, v dôsledku čoho sa nemôže viac úspešne domáhať opätovného vykonania tohto dôkazu.

Pokiaľ obžalovaný v odvolaní poukázal na to, že bol za ten istý skutok už skôr priestupkovo postihnutý 20 eurou pokutou, tak v podstate namietal porušenie zásady ne bis in idem.

I keď sa v Trestnom poriadku zásada ne bis in idem podľa znenia § 2 ods. 8 a § 9 ods. 1 písm. e) Tr. por. aplikuje len v prípade trestného činu, je potrebné tieto ustanovenia interpretovať v tom duchu, že sa zákaz dvojitého potrestania vzťahuje i na priestupkové postihnutie (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR z 13. novembra 2018, sp. zn. 4Tdo/46/2018).

V odôvodnení predmetného rozsudku Najvyšší súd SR okrem iného uviedol, že zásada ne bis in idem je upravená v čl. 50 ods. 5 Ústavy SR, podľa ktorého nikoho nemožno trestne stíhať za čin, za ktorý bol už právoplatne odsúdený alebo oslobodený spod obžaloby. Táto zásada nevylučuje uplatnenie mimoriadnych opravných prostriedkov v súlade so zákonom. Zároveň je upravená i v článku 4 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako právo nebyť opakovane súdený alebo trestaný. Podľa čl. 4 ods. 1 nikoho nemožno stíhať alebo potrestať v trestnom konaní podliehajúcim právomoci toho istého štátu za trestný čin, za ktorý už bol oslobodený alebo odsúdený konečným rozsudkom podľa zákona a trestného poriadku tohto štátu. Na zákonnej úrovni je uvedená zásada premietnutá do ustanovenia § 2 ods. 8 Tr. por., podľa ktorého nikoho nemožno trestne stíhať za čin, za ktorý bol už právoplatne odsúdený alebo oslobodený spod obžaloby. Táto zásada nevylučuje uplatnenie mimoriadnych opravných prostriedkov v súlade so zákonom a do ustanovenia § 9 ods. 1 písm. e) Tr. por., podľa ktorého trestné stíhanie nemožno začať, a ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené, ak ide o osobu, proti ktorej sa skoršie stíhanie pre ten istý skutok skončilo právoplatným rozsudkom súdu alebo bolo právoplatne zastavené, podmienené zastavené a obvinený sa osvedčil alebo sa skončilo schválením zmieri a zastavením trestného stíhania, ak rozhodnutie nebolo v predpísanom konaní zrušené. Podľa č. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky medzinárodné

zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd. Takouto medzinárodnou zmluvou je i Dohovor. Podľa interpretácie Dohovoru právna kvalifikácia dotknutého konania vo vnútroštátnom práve nemôže a nemá byť jediným relevantným kritériom aplikovateľnosti princípu ne bis in idem tak, ako je zakotvený v Dohovore. Inak by totiž aplikácia daného ustanovenia závisela výlučne na úvahe členských štátov v takom širokom rozsahu, ktorý by viedol k dôsledkom nezlučiteľným s cieľmi Dohovoru. Pojem „trestné konanie“ sa musí vykladať vo svetle všeobecných princípov týkajúcich sa korešpondujúceho spojenia „trestné obvinenie“ a „trest“ v článkoch 6 a 7 Dohovoru. Konkrétne úvaha, či sa v určitom prípade jedná o trestné konanie či trest, závisí na posúdení tzv. engelovských kritérií tak, ako ich formuloval EŠLP vo veci Engel a ďalší proti Holandsku (1976). Prvým kritériom je kvalifikácia deliktu vo vnútroštátnom práve, ide však o kritérium relatívne, pretože ak čin nie je právom členského štátu kvalifikovaný ako trestný, použijú sa ďalšie dve kritériá. Druhým kritériom je povaha deliktu, pričom sa skúma, či je záujem chránený zákonom všeobecný alebo partikulárny, teda či právna norma je adresovaná subjektu všeobecnému, alebo subjektu špecifickému (so zvláštnymi vlastnosťami - vojaci atď.) a či účel do úvahy pripadajúcej sankcie je preventívno-represívny, alebo či je výlučne reparačný. Tretím kritériom je druh a stupeň závažnosti sankcie, pričom sa skúma druh a stupeň závažnosti sankcie a sankcie, ktorú je možné za daný delikt uložiť, nie sankcie skutočne uloženej. Druhé a tretie kritérium sú v zásade alternatívne a nie kumulatívne. V prípade prvého kritéria je na úvahe členského štátu, či sa rozhodne určité konanie normatívne upraviť ako trestné. Vo vzťahu k naplneniu druhého kritéria sa skúma, či posudzovaný delikt je následkom porušenia právnej normy adresovanej všeobecne všetkým subjektom, alebo adresovanej len určitéj zúženej skupine subjektov, so špecifickým postavením či vlastnosťami (príslušníkom ozbrojených síl, štátnym úradníkom, advokátom, väzňom, atď.). Zároveň sa skúma, či účel možnej sankcie je aspoň čiastočne preventívno-represívny, alebo či má výlučne reparačnú povahu. Vo vzťahu k tretiemu kritériu sa skúma druh a stupeň závažnosti sankcie, ktorú je možné za daný delikt uložiť vo vnútroštátnom práve. Následne je potom potrebné pristúpiť ku komparácii aktuálneho skutku a skutku, za ktorý už bola určitá osoba prípadne postihnutá, a to vo svetle uvedených kritérií.

Aplikujúc vyššie uvedené pravidlá na posudzovaný prípad krajský súd konštatuje, že priestupkové postihnutie, na ktoré v odvolaní poukazuje obžalovaný, sa ani časovo a ani obsahovo s aktuálne súdnym skutkom neprekrýva.

Z oboznámených blokov na pokutu vydaných OO PZ Šoporňa 14. júla 2020 pod číslom J0300863 a J0300864 a zo záznamu OO PZ Šoporňa zo 14. júla 2020 je totiž zrejmé, že obžalovanému bola uložená bloková pokuta 20 eur za priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona o priestupkoch, ktorý spočíval v tom, že sa pokúsil 14. júla 2020 v čase o 3.30 hod. poškodiť plot zberného dvora v Seredi, avšak svojím konaním žiadnu škodu nespôsobil. Naproti tomu v tejto trestnej veci bol uznaný za vinného z prečinu krádeže spáchaného 14. júla 2020 v čase o 3.05 hod., kedy z areálu zberného dvora v Seredi odcudzil rôznych elektroodpad a kovy v celkovej hmotnosti 60 kg. Túto odvoláciu námietku preto vyhodnotil krajský súd ako nedôvodnú.

K výroku o treste

Pokiaľ ide o samotný výrok o treste, obžalovaný mu v odvolaní konkrétne chyby nevytýkal, v konečnom návrhu uviedol len toľko, že chce „zlúčiť“ tresty. Skôr ako sa krajský súd vysporiadal s touto námietkou obžalovaného musel preskúmať, či výrok o treste zodpovedá stavu veci a zákonu, resp. či netrpí chybami, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

V tejto súvislosti považuje krajský súd za potrebné pripomenúť niektoré východiská rozhodné pre ukladanie trestu.

Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje každý súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukladanie trestov uvedených v ust. § 34 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Trest ako taký je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatela a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatela si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatela. Záver súdu o možnosti nápravy páchatela musí byť

vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Trest je aj jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá fakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a intenzita trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu. Neprimerane prísne (ale, samozrejme, i neprimerane mierne) tresty pôsobia škodlivo na páchatel'a i spoločnosť. U verejnosti môžu neprimerané tresty vyvolať súcit s páchatel'om či ohroziť jej dôveru v spravodlivé rozhodovanie súdu, či jej dôveru v súdnu moc ako celok. U páchatel'a neprimerane prísne tresty vedú k zatrpknutosti, pretože takéto tresty páchatel' oprávnené nemôže považovať za spravodlivé. Páchatel' je súdom odsudzovaný za nespravodlivosť (bezprávie), ktorú trestným činom spáchal, a preto má právo očakávať spravodlivosť zo strany súdu. Primeranosť trestu je zároveň nevyhnutým predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, keďže nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchatel'a je jeho akceptovanie trestu ako spravodlivého následku jeho protiprávneho konania, pričom v prípade nespravodlivého trestu k takejto akceptácii trestu zo strany páchatel'a pochopiteľne nemôže dôjsť. Spravodlivosť trestu je tak možné považovať aj za predpoklad prerastania represívneho pôsobenia trestu do pôsobenia výchovného.

Pri ukladaní trestu musí súd obligatórne prihliadnúť podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností. Zároveň pri určovaní druhu a výmery trestu musí súd v súlade s ust. § 34 ods. 4 Tr. zák. prihliadnúť na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy. Rovnako musí súd prihliadať na to, či zo strany páchatel'a nejde o opätovné spáchanie zločinu, prípadne obzvlášť závažného zločinu, nakoľko to má vplyv na dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby, ktorá sa v prípade opätovného spáchania zločinu zvyšuje o jednu polovicu a pri opätovnom spáchaní obzvlášť závažného zločinu o dve tretiny.

Ak súd odsudzuje páchatel'a za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich. V stručnosti treba uviesť, že princíp ukladania úhrnného trestu podľa § 41 ods. 1 Tr. zák. spočíva v tom, že páchatel'ovi dvoch alebo viacerých trestných činov je ukladaný trest v rámci trestnej sadzby činu najprísnejšie trestného, pričom sa musí v tomto výroku odraziť aj skutočnosť, že nejde iba o trest za tento trestný čin, ale i za ďalšie, zbiehajúce sa trestné činy. To sa premietne v priznaní priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Tr. zák., teda že páchatel' spáchal viac trestných činov, čo ale neplatí, ak sa trest ukladá aj s použitím tzv. asperačnej zásady podľa § 41 ods. 2 Tr. zák.

Podľa rovnakých zásad sa postupuje aj pri ukladaní súhrnného trestu, ktorý súd ukladá vtedy, ak odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin. Súd teda páchatel'a odsudzuje a ukladá mu súhrnný trest za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný

jeho trestný čin, pričom prejednáváný trestný čin musí byť vo viacčinnom súbahu so skorším trestným činom, za ktorý už bol odsúdený. Ak Trestný zákon stanovuje v ustanovení § 42 ods. 1 povinnosť spravovať sa pri ukladaní súhrnného trestu zásadami platnými pre ukládanie úhrnného trestu, jeho účelom je snaha zabezpečiť, aby bol páchatel' potrestaný rovnakým spôsobom, ako keby sa o všetkých jeho trestných činoch rozhodovalo v jedinom spoločnom konaní. Súhrnný trest teda nastupuje namiesto úhrnného trestu, ktorý by bol inak páchatel'ovi uložený, ak by sa o všetkých zbíhajúcich trestných činoch rozhodovalo v spoločnom konaní. Súhrnný trest je pre páchatel'a priaznivejší ako trest samostatný, pretože je v ňom zohľadnená skutočnosť, že páchatel' sa dopustil ďalšieho trestného činu, pričom nebol varovaný odsudzujúcim rozsudkom týkajúcim sa skoršieho trestného činu. Možno teda zosumarizovať, že súhrnný trest sa uloží iba v prípade viacčinného (reálneho) súbahu trestných činov, a to len vtedy, ak bol páchatel' za časť zbíhajúcej sa trestnej činnosti už odsúdený za predpokladu, že na takéto odsúdenie je možné prihliadnuť.

Základným predpokladom uloženia súhrnného trestu je, aby medzi trestným činom, ktorý je predmetom prebiehajúceho konania a trestným činom, vo vzťahu ku ktorému má byť uložený súhrnný trest existoval viacčinný súbeh. Viacčinný súbeh trestných činov je z časového hľadiska vtedy, ak v období medzi prvým z nich a posledným z nich nedošlo k vyhláseniu odsudzujúceho rozsudku za nejaký trestný čin toho istého páchatel'a, a to takého rozsudku, ktorý bol ako prvý odsudzujúci rozsudok v trestnom stíhaní pre tento trestný čin vyhlásený a ktorý potom svojho času aj nadobudol právoplatnosť a možno naň dosiaľ prihliadať. Z uvedeného vyplýva, že okamih vyhlásenia odsudzujúceho rozsudku spôsobuje, že vo vzájomnom pomere viacčinného súbahu nemôže byť trestný čin spáchaný pred týmto okamihom a trestný čin spáchaný po tomto okamihu. Súhrnný trest sa uloží iba v prípade viacčinného súbahu, a to len vtedy, ak páchatel' bol za časť zbíhajúcej sa trestnej činnosti odsúdený a ak možno na takéto odsúdenie prihliadať. Súd teda páchatel'a odsudzuje a ukladá mu súhrnný trest za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, pričom prejednáváný trestný čin musí byť vo viacčinnom súbahu so skorším trestným činom (za ktorý už bol odsúdený).

Aj judikatúra akcentuje, že viac trestných činov je v súbahu (viacčinnom) len potiaľ, pokiaľ medzi prvým a posledným z nich nebol vyhlásený, súdom prvého stupňa, odsudzujúci (hoci aj neprávoplatný) rozsudok za nejaký iný trestný čin obžalovaného. Činy spáchané po odsudzujúcom rozsudku do doby jeho právoplatnosti treba posúdiť obdobne ako recidívu (R 8/1974). Ak bol trestný čin spáchaný po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku súdom prvého stupňa, nejde o súbeh, a teda je vylúčené uloženie súhrnného trestu v zmysle § 35 ods. 2 Trestného zákona (teraz § 42 ods. 1 Trestného zákona), aj keď bol tento rozsudok v ďalšom konaní zrušený a nový odsudzujúci rozsudok súd prvého stupňa vyhlásil až po spáchaní trestného činu, za ktorý sa ukladá trest (R 52/1971).

Vychádzajúc z vyššie uvedených teoretických východísk krajský súd ako prvé konštatuje, že okresný súd správne ustálil, že obžalovanému bolo potrebné ukladať za aktuálne súdený trestný čin súhrnný trest postupom podľa § 42 ods. 1 Tr. zák., keďže obžalovaný čin spáchal 14. júla 2020, teda skôr, ako mu bol 25. marca 2021 doručený do vlastných rúk (s účinkami vyhlásenia prvého odsudzujúceho rozsudku) trestný rozkaz Okresného súdu Trnava z 25. marca 2021, sp. zn. OT/59/2021, právoplatný 25. marca 2021. Týmto trestným rozkazom bol obžalovaný odsúdený za trestný čin spáchaný 23. marca 2021, právne kvalifikovaný ako prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák., postupom podľa § 348 ods. 1 Tr. zák., za použitia § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov nepodmienečne so zaradením na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. Súčasne mu okresný súd uložil podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu v trvaní 4 roky. Inak vyjadrené, medzi skutkami zo 14. júla 2020 a 25. marca 2021 existuje vzťah viacčinného súbahu, keďže medzi nimi nebol vyhlásený prvý odsudzujúci rozsudok za žiaden iný trestný čin spáchaný obžalovaným.

Pokiaľ ide o odvolaciu námietku obžalovaného, ktorý chcel „zlúčiť“ tresty do jedného, ide o námietku nedôvodnú. Z takto koncipovanej odvolacej námietky je evidentne zrejmé, že obžalovaný nechápe základné zásady stanovené zákonom pre ukládanie trestov za viac trestných činov, že nechápe rozdiely medzi recidívou a súbahom, preto ho krajský súd odkazuje na teoretické východiská rozvedené vyššie v texte.

Rovnako správne okresný súd ustálil, že z oboch zbíhajúcich sa trestných činov je najprísnejšie trestný prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 Tr. zák. s trestnou sadzbou trestu odňatia slobody od 6 mesiacov do 3 rokov. Rovnako správne okresný súd poukázal na to, že súhrnný trest musí byť prísnejší ako trest uložený skorším rozhodnutím, teda prísnejší ako pôvodný 6 mesačný nepodmienečný trest odňatia slobody.

Okresný súd tiež správne u obžalovaného skúmal pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a správne u neho ustálil jednu poľahčujúcu okolnosť, že sa k spáchaniu trestného činu priznal a jeho spáchanie úprimne oľutoval (§ 36 písm. l) Tr. zák.) a dve priťažujúce okolnosti - spáchal viac trestných činov (dva) a bol už za trestný čin odsúdený (§ 37 písm. h), písm. m). Následne správne pri prevahe priťažujúcich okolností modifikoval okresný súd postupom podľa § 38 ods. 4 Tr. zák. dolnú hranicu trestnej sadzby jej zvýšením o jednu tretinu, t. j. na 16 mesiacov. Pokiaľ ide o samotnú výmeru trestu, v rámci modifikovanej sadzby od 16 mesiacov až do 3 rokov okresný súd obžalovanému uložil nepodmienečný trest odňatia slobody na samej dolnej hranici takto modifikovaného rozpätia. Takto vymeraný trest považuje krajský súd skôr za mierny, určite však nie za neprimerane prísny ako naznačuje obžalovaný.

Obžalovaný je recidivista majetkovej trestnej činnosti, ktorý bol pred spáchaním oboch skutkov, za ktoré sa mu ukladá jeden súhrnný trest, až 13-krát súdne trestaný, u ktorého ani opakované pobyty za mrežami nevedli k jeho náprave, keďže ho od ďalšej trestnej činnosti zjavne neodradili. U takýto páchatel'ov do popredia vystupuje represívna funkcia trestania, lebo si to vyžaduje účinná ochrana spoločnosti.

Pre úplnosť je potrebné dodať, že krajský súd nemohol uložený trest obžalovanému sám sprísniť, hoci by to bolo namieste, ani mu nemohol s poukazom na obsah jeho odvolania, v ktorom trestnú činnosť de facto poprel, odobrať poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák., že sa k trestnému činu priznal a úprimne ho oľutoval. Krajský súd totiž musel dôsledne rešpektovať zásadu zákazu zmeny k horšiemu (prohibitio reformationis in peius), ktorá je v prípade odvolacieho konania explicitne vyjadrená v ust. § 322 ods. 3 Tr. por. Predmetná zásada predstavuje jednu z esenciálnych zložiek práva na spravodlivý súdny proces a je budovaná na princípe, že postavenie obžalovaného sa nemôže zhoršiť tým, že využije svoje právo na podanie opravného prostriedku. Táto zásada teda garantuje možnosť obžalovaného napadnúť rozhodnutie súdu v čo najširšom rozsahu bez obáv z rizika, že si zhorší svoju situáciu.

Keďže okresný súd ukladal súhrnný trest, správne postupom podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil výrok o treste uložený obžalovanému skorším trestným rozkazom Okresného súdu Trnava z 25. marca 2021, sp. zn. 0T/59/2021, právoplatným 25. marca 2021, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Rovnako správne v rámci súhrnného trestu okresný súd uložil obžalovanému aj trest zákazu činnosti, lebo taký trest už bol uložený skorším trestným rozkazom Okresného súdu Trnava z 25. marca 2021, sp. zn. 0T/59/2021, právoplatným 25. marca 2021, ktorý bol vo výroku o treste zrušený.

Čo sa týka spôsobu výkonu uloženého trestu odňatia slobody, okresný súd postupoval v súlade so zákonom, keď obžalovaného s použitím ust. § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, keďže obžalovaný v posledných desiatich rokoch pred spáchaním súdeného trestného činu bol vo výkone nepodmienečného trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin, konkrétne vo veci Okresného súdu Galanta sp. zn. 3T/25/2012 vykonal 15. septembra 2016 nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov, ktorý mu bol uložený podľa § 171 ods. 1 Tr. zák.

Výrokom o ochrannom dohľade a o náhrade škody obžalovaný žiadne pochybenia v písomne odôvodnenom odvolaní nevytýkal a krajský súd vlastným prieskumom nezistil také chyby výrokov, či im predchádzajúcemu konaniu, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

K uvedenému možno doplniť, že oba výroky zodpovedajú stavu veci a zákonu, pričom oba okresný súd aj riadne a v dostatočnom rozsahu v napadnutom rozsudku zdôvodnil. V podrobnostiach preto krajský súd poukazuje na príslušnú časť odôvodnenia, opäť bez potreby ho na tomto mieste opakovať.

S poukazom na vyššie prezentované skutočnosti a právne úvahy dospel krajský súd k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné, preto ho postupom podľa § 319 Tr. por. na verejnom zasadnutí zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne (§ 163 ods. 4, § 170 ods. 6 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.